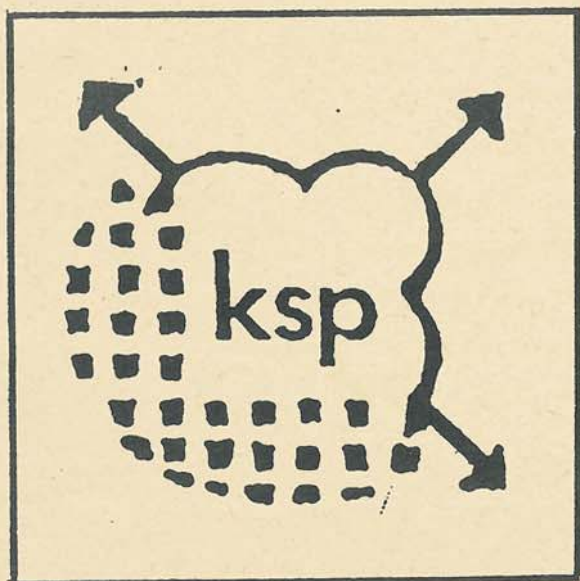
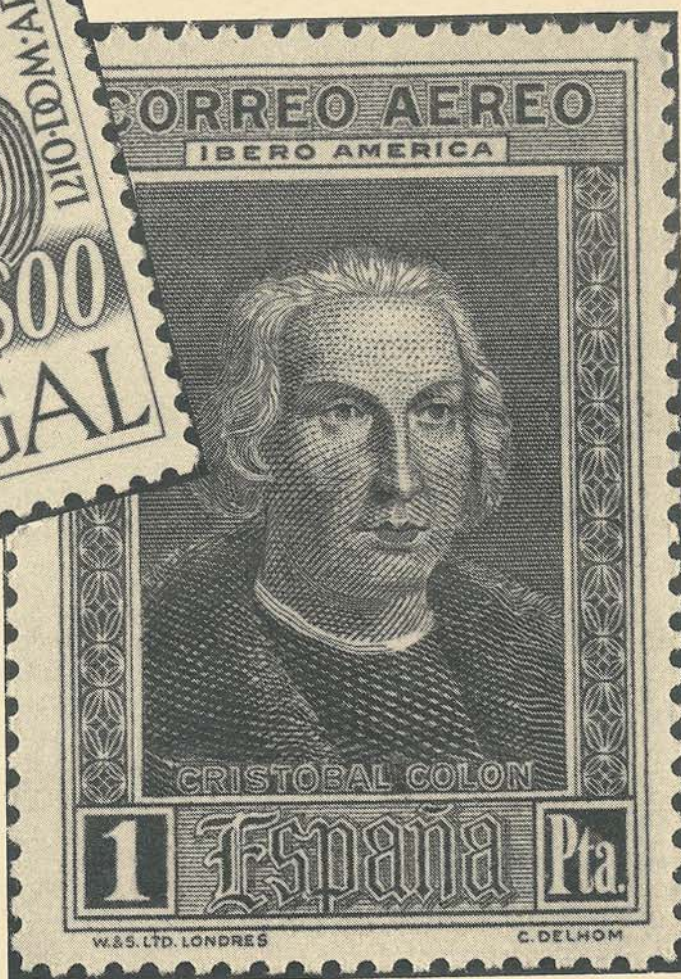

IBERIA

kontaktgroep
spanje ~ portugal

Van het secretariaat

Op zaterdag 6 februari 1999 zal de jaarlijkse ledenvergadering plaatsvinden in de parochiezaal van "St. Jozef", Kerklaan 9 te Bennebroek.

De zaal is vanaf 10.00 uur beschikbaar.

Aanvang van de ledenvergadering : 11.00 uur.

Koffie en/of frisdrank is aldaar aanwezig, alsmede belegde broodjes (tegen betaling).

De vergadering ziet er als volgt uit :

1. Opening;
2. Ingekomen stukken;
3. Bestuursmededelingen, verkiezing volgens rooster van enkele bestuursleden, t.w.:
 - Hans Vinkenborg, penningmeester *
 - Wietze Hoogeveen, veilingadministrateur *
 - Jan de Lange, commissaris ** deze heren stellen zich herkiesbaar voor de bestuursfuncties.

Wilt u zich verkiesbaar stellen voor één van deze functies, stuurt u dan een berichtje aan het secretariaat.

4. Vaststelling contributie; het bestuur stelt voor om het contributiebedrag niet te wijzigen (fl. 35,- per jaar);
5. Rondvraag;
6. Sluiting.

Bennebroek ligt langs de provinciale weg Sassenheim - Haarlem (vlak voor Heemstede). Vanuit station Haarlem en Leiden te bereiken met bus 50 en 51. Uitstappen in CENTRUM BENNEBROEK (bushalte "Oude geleerde man"). Dan langs de Bennebroekerlaan en Meerweg, eerste straat rechts (Kerklaan), het huis rechts van de kerk.

Ook tijdens deze ledenvergadering vindt de gebruikelijke veiling plaats (zie bijgaande veilinglijst). Schriftelijk bieden: de leden die niet in de gelegenheid zijn de ledenvergadering bij te wonen, hebben de mogelijkheid om schriftelijk te bieden. De biedbriefjes dienen uiterlijk een dag voor de veiling aanwezig te zijn bij de veilingadministratie.

Volgende bijeenkomst(en)

De volgende bijeenkomsten worden gehouden op :

zaterdag 17 april 1999 te Utrecht

zaterdag 25 september 1999 te Utrecht

zaterdag 20 november 1999 te Utrecht (Spaanse dag!)

Contributie 1999

Hebt u uw contributie al overgemaakt?

Veilingmateriaal gevraagd!!

Aangezien de veilingmeester op het ogenblik een tekort heeft aan goed veilingmateriaal, verzoeken wij de leden voor de volgende veiling(en) wat materiaal (Spanje en Portugal) ter verkoop aan te bieden!!

Iberia evenementen agenda

In deze rubriek vestigen wij graag uw aandacht op grote nationale- en internationale tentoonstellingen en evenementen die georganiseerd worden m.b.t. de SPAANSE en PORTUGESE filatelie, zowel in binnen- als buitenland. Wellicht kunt u deze informatie gebruiken bij het plannen van uw volgende (vakantie-)reis. Als u bijdragen voor de agenda hebt, kunt u deze insturen aan Hans Vinkenburg. Wij vragen met nadruk nogmaals aan de 'Portugees' georiënteerde leden om bijdragen; zolang wij van hen geen bijdragen ontvangen, blijft de agenda hoofdzakelijk 'Spaans' georiënteerd. Hebt u belangrijke informatie, deel dat dan met de andere leden!! U kunt uw bijdragen voor de agenda insturen aan Hans Vinkenburg.

1999

4 tot 7 februari 1999

Feria y Exposición FILABARNA '99, te houden in de Salón de Filatelia van Hotel Majestic te Barcelona

9 tot 17 april 1999

Exposición Filatélica Nacional : EXFILNA '99, te houden in Zaragoza, in de Sala Multiusos del Auditorio de Zaragoza. Nadere gegevens ontbreken nog.

20 november 1999

In navolging op de zeer succesvolle Portugese dag van KSP, die onlangs is gehouden, zal nu op deze dag een bijeenkomst plaatsvinden geheel gewijd aan Spanje! Nadere gegevens volgen.

2000

7 tot 15 oktober 2000

Grote filatelistische wereldtentoonstelling ESPAÑA 2000, te houden in Madrid onder auspiciën van de FIP in het Pabellón de Cristal de la Casa de Campo de Madrid. De tentoonstelling is gewijd aan het feit dat Spanje 150 jaar postzegels gebruikt en aan nog niet bekend gemaakte onderwerpen. Er zal een tentoonstelling met tussen de 3.000 en 4.000 kaders worden gehouden, een wedstrijd in alle klassen, er zijn commerciële stands, promotie, etc. Dit wordt een grootse en belangrijke filatelistische gebeurtenis; blokkeer deze data vast in uw agenda!!

Vraag en Aanbod

Vraagbaak

In deze rubriek 'vraagbaak' kunt u vragen of problemen aan de leden van Iberia voorleggen waarop u zelf geen antwoord weet. Dit kunnen vragen zijn met betrekking tot zegels, maar ook m.b.t. onbekende stempels, vreemde opdrukken, vermeende vervalsingen, literatuur, etc. Het staat vanzelfsprekend niet vast dat uw vraag of probleem zal worden opgelost, maar ... niet geschoten is altijd mis !!

Alhoewel de redactie van dit blad zijn best zal doen om d.m.v. een duik in de beschikbare literatuur een oplossing of een aanzet tot een oplossing van uw vraag of probleem te zoeken is het echt noodzakelijk dat iedereen

die een plausibele oplossing voor de opgeworpen vragen kent zijn reactie doorgeeft aan **Frits van Beekum** (Portugal) of **Hans Vinkenburg** (Spanje). Bij voorkeur met een kort briefje en een afdruk van de zegel of het stempel. Daarom vragen wij uw actieve participatie: zonder uw inzendingen en reacties op de vragen zal deze rubriek niet tot bloei kunnen komen!! Uw reactie wordt dus zeer op prijs gesteld.

In het November '98 nummer stond een vraag van **Nico Beek** over een 'parilla negro' stempel op een Spaanse zegel uit 1873. Hij merkte op dat de catalogus aangaf dat het gebruik van dit stempel alleen bekend is tot 1865 en dat het gebruik van het 'parilla con cifra' stempel daarna nog bekend was tot 1869. Na dit jaartal wordt het gebruik van dit stempel niet meer genoemd.

Wij hebben ook een blik in de catalogus geworpen en vonden alleen het volgende aanknopingspunt:

In het overzicht vóór in de catalogus waarin de stempels worden beschreven die tussen 1850 en 1900 in Spanje in gebruik waren staan de 3 typen 'parilla' stempels afgebeeld, die we hierbij reproduceren:

Parrilla
1852 - 1859

Rejilla
1856 - 1900

Parrilla con cifra
1862 - 1871

Helaas hebben wij geen afbeelding van de zegel van Nico Beek, maar aan de hand van deze afbeeldingen van de stempels en jaartallen zou in 1873 alleen het tweede stempel ('*rejilla*') in aanmerking komen, omdat de 'parilla' en de 'parilla con cifra' stempel inderdaad al buiten gebruik waren. Als het bewuste 'rejilla' stempel niet correct is dient er ernstig rekening te worden gehouden met de in kleine lettertjes afgedrukte mededeling dat van zegel Ed. nummer 133 maar liefst 12 typen vervalsingen bekend zijn. Het is zeer goed mogelijk dat de zegel en het stempel of alleen het stempel vals zijn. M.b.t. de echtheid van de zegel kan houvast worden gekregen aan de hand van de echtheidskenmerken zoals genoemd in onze recente publikatie waarin dit zegel wordt beschreven. Bij het stempel merk ik verder nog op dat de vervalsers Spiro op al zijn vervalste zegels altijd als herkenningsteken een stempel plaatste dat enigszins op het stempel van het type 'parilla' lijkt (zie elders in dit blad). Leidt dit alles tot

niets, dat rest alleen een verder onderzoek in de literatuur! Daarbij dient dan te worden gerealiseerd dat er een grote verscheidenheid van zogenaamde 'mudo' stempels bestaat die niet in geheel Spanje gebruikt werden (maar slechts lokaal of in een bepaalde provincie) en die dus niet in algemene catalogi staan afgebeeld maar vaak wel in de literatuur. Elders in dit blad geef ik u een voorbeeld van de diverse 'mudo' stempels die in Galicië in gebruik waren in de vorige eeuw, maar er zijn er nog veel meer.

Een ander probleem is inmiddels tot een oplossing gekomen. In de Vraagbaak van augustus 1997 toonde **Hans Vinkenburg** een aantal zegels waarvan niets was terug te vinden in enig boek of catalogus. Het betrof een briefstukje en een aantal losse zegels waarvan al wel bekend was dat het oorlogstoeslagzegels waren en dat ze waren uitgegeven in 1898 ter mede financiering van de Spaans-Amerikaanse oorlog. Alhoewel niemand reageerde op de oproep om reacties is inmiddels veel nieuwe informatie ter beschikking gekomen, waaronder een overzicht van alle bekende 'viñetas' inzake deze oorlog. Het blijkt een uitermate interessante geschiedenis te zijn! In de toekomst zal -als de tijd het toelaat- een overzicht van deze 'viñetas' gemaakt worden voor een artikel met afbeeldingen in Iberia.

Een nieuw probleem wordt eveneens opgeworpen door **Hans Vinkenburg**. In zijn verzameling bevinden zich 4 gelijke zegels in verschillende kleuren, waarvan hierbij een exemplaar is afgebeeld.

Het betreft blijkbaar opnieuw een lokaal uitgegeven 'viñeta' want het is zeker geen Spaanse officiële postale frankeerzegel of fiscaalzegel. En omdat er het jaartal 1954 op voorkomt heeft de zegel blijkbaar ook niets te maken met de Burgeroorlog. De zegel komt wederom niet in de ons bekende literatuur of catalogus voor.

Op het zegel in de afbeelding komen de volgende woorden voor: '2° EXPOSICION FILATELICA' en '50° ANIVERSARIO DE LA FUNDACION DE LA LIGA DE DEFENSA DEL ARBOL FRUTAL'. Dit laatste laat zich vertalen als '50° herdenkingsjaar van de oprichting van het verbond van de verdediging van de fruitboom (?). Er volgt een afbeelding van de stad en kerk van MOYA met de jaartallen 1904-1954 waaruit de conclusie getrokken kan worden dat dit duistere genootschap blijkbaar al in 1904 is opgericht. Boven dit alles staat het portret van FRANCISCO VIÑAS en dat zal dan wel de grondlegger zijn. Volgens de kleine lettertjes onder het zegelbeeld

zijn de 4 zegels gedrukt bij 'Industria Grafica Oliva', ze hebben geen waardevermelding en een tanding D 11 1/2 en zijn respectievelijk in de kleuren donkerrood, ultramarijn blauw, karmijnrood en donkergroen. Wie meer weet over deze herdenkingszegels wordt verzocht ons dit te melden.

Uw reactie zien wij graag tegemoet!!

DIVERSE KSP BERICHTEN

De veilingmeester kan nog steeds veel **nieuw veilingmateriaal** gebruiken. Heeft u nog overvloedige doubletten van goede kwaliteit of wilt u een deel van uw verzameling afstoten omdat uw aandacht zich nu richt op andere facetten van de Spaans en Portugese filatelie. Als dat zo is, zoek dan uw materiaal bij elkaar en geef het op de volgende bijeenkomst aan Wietze Hoogeveen of stuur het naar zijn huisadres dat vermeld staat op de binnenomslag van de voorzijde van dit blad. Doen!

U kunt zich nog steeds aanmelden voor deelname aan de onderzoekscommissie die zich richt op de **studie** van de **papiersoorten** van de (vroeg) zegels van **Portugal**. Aanmelding kan plaatsvinden bij Frits van Beekum. Ook als uw kennis op dit gebied nog maar beperkt is terwijl u wel bereid bent de nodige (studie-) tijd te investeren in uw hobby, kunt u zich aanmelden!

Het **bestellen van boeken en catalogi** uit de boekenlijst kan eveneens nog steeds plaatsvinden tegen de prijzen die in het u toegezonden overzicht vermeld staan.

Als u eerst nog advies wilt krijgen over de aan te kopen boeken of als u direct tot bestelling wilt overgaan, kunt u contact opnemen met Hans Vinkenburg; zijn adres en telefoonnummer staan eveneens op de binnenomslag vermeld.

Vanzelfsprekend wilt u ondermeer onze eigen publikaties van KSP niet missen, waaronder het boek over de echtheidskenmerken van de zegels van Spanje uit de periode 1850-1900 en beide bundels met artikelen uit Iberia. Uw bestelling wordt tegemoet gezien!

Zoals in de laatste bijeenkomst is besproken is een kleine groep van leden gevormd die zich bezig houdt met de **bestudering van valse zegels** en waaraan, buiten de veiling om, valse zegels kunnen worden verkocht (zie het stukje elders in dit blad).

Een ieder die eveneens bereid is om valse zegels voor studiedoeleinden te kopen kan zich nog aanmelden bij Frits van Beekum of Hans Vinkenburg.

Ook indien u valse zegels kwijt wilt kunt u zich tot hen wenden!

KSP is sedert 2 jaar lid van de 'Cuban Philatelic Society of America' (**CPSA**) en Hans Vinkenburg onderhoudt zeer intensieve contacten met enkele van de bestuursleden van deze Amerikaanse vereniging. De CPSA geeft een kwartaalblad uit van zeer goede kwaliteit en met zeer interessante artikelen die vooral betrekking hebben op de Spaanse periode van Cuba. Op de bijeenkomst van 6 februari aanstaande zal Hans de tot dusverre ontvangen (Spaans/Engelse) bladen meenemen en ter inzage leggen. Leden die van enig artikel tegen kostprijs een kopie willen hebben kunnen dit aan Hans opgeven tijdens die bijeenkomst.

Ook is KSP kort lid geweest van '**ARAÑA**', de 'Spanish Philatelic Society' in de Verenigde Staten. Dit lidmaatschap is per 1 januari jongstleden opgezegd omdat er weinig of geen zinvolle opbrengsten stonden tegenover de relatief hoge contributie. Hun verenigingsblad bevatte geen originele artikelen maar slechts een overzicht van uitgekomen nieuwe Spaanse zegels, een kopie van enkele bladzijden uit bekende bestaande literatuur, zeer plaatselijke activiteiten, etc. Niets nieuws dus en daarom is het abonnement uit kostenoverwegingen beëindigd.

Heeft u onlangs iets bijzonders meegemaakt m.b.t. onze gemeenschappelijke hobby? Deed u onlangs de aankoop van uw leven? Ontdekte u onlangs een onbekende plaatfout? Heeft u recent een tentoonstelling bezocht of er aan deelgenomen? Las u onlangs een interessant artikel dat ook voor de overige leden van belang kan zijn? Beschikt u over specifieke kennis van bepaalde aspecten van de Spaanse of Portugese filatelie? Wilt u uw filatelistische ei kwijt? Zet het dan op papier en stuur het naar Frits van Beekum voor opname in de volgende aflevering van Iberia. Elke inzending wordt zeer op prijs gesteld.

VERSLAG PENNINGMEESTER 1997

Onderstaand presenteer ik u de jaarrekening van K.S.P. over het boekjaar 1997. Deze jaarrekening bestaat uit een Balans, een Resultatenrekening en een Toelichting op deze stukken. Voor

Deze jaarrekening bevat de resultaten van de veilingen die door Wietze Hoogeveen zijn geadministreerd. Deze jaarrekening is aan de kascommissie voorgelegd die net als vorig jaar bestond uit de heren N.J.M. Beek en J.J.A. van Gerwen. Zij hebben de jaarrekening gecontroleerd en in orde bevonden. De vergadering wordt verzocht deze jaarrekening goed te keuren en decharge te verlenen aan de penningmeester.

Hans Vinkenborg – penningmeester

Falsificaten (2)

In IBERIA nummer 45 (november 1998) stond een oproep aan de leden die geïnteresseerd zijn in de studie van falsificaten om zich aan te melden bij het bestuur. De bedoeling is dat deze leden hun falsificaten o.a. verkrijgen door het via de vereniging 'uit de markt nemen' van falsificaten die via de veiling worden aangeboden en waaraan de eigenaar zich bereid verklaart om tegen een geringe vergoeding afstand van de zegel(s) te doen. Tot dusverre hebben zich (tijdens de bijeenkomst) de heren Van Beekum, Vinkenborg en Zandbergen aangemeld om in aanmerking te komen voor dit selecte gezelschap van studieneuzen. Voor de goede orde zij gemeld dat u zich nog steeds kunt opgeven (tot 1 maart 1999 bij de heer Van Beekum) als u zich ook met de studie van falsificaten wilt bezighouden.

Bij deze willen wij ook graag een oproep doen aan de leden die falsificaten bezitten en die zich NIET met de studie van falsificaten willen bezighouden om zich te melden als zij bereid zijn hun falsificaten aan genoemde heren te verkopen. Het moge u duidelijk zijn dat het NIET de bedoeling is om u rijkelijk met geld te belonen voor de aangeboden falsificaten omdat het doel nog steeds tweeledig is : het tegen redelijk/lage prijs 'uit de markt nemen van valse zegels' en het bestuderen van (en later wellicht iets publiceren over) falsificaten. Als u dus valse zegels heeft en daarvan afstand wilt doen, dan zien wij uw reactie eveneens met veel belangstelling tegemoet via de heer Van Beekum.

Ook bij de bijeenkomst tijdens de Portugese Dag is nog een hele discussie gevoerd over falsificaten die binnenkort nog een kort vervolg krijgt in de eerstvolgende bestuursvergadering (planning 23 maart). In een bestuursvergadering die in 1998 is gehouden, is reeds beslist dat KSP geen eigen referentie verzameling zal opbouwen, simpelweg omdat de

middelen ontbreken. Voorts werd beslist om langs de hierboven beschreven weg zoveel mogelijk zegels uit de markt te nemen. In de genoemde komende bestuursvergadering zal nog een standpunt worden ingenomen over de 'vernietiging' van valse zegels d.m.v. een afstempeling op de achterzijde en over de (on-)wenselijkheid om een clause in het veilingreglement op te nemen die bepaalt dat valse zegels die op een veiling zonder de vermelding 'vals' worden aangeboden, automatisch eigendom worden van de vereniging (en dan in de studiecommissie kunnen worden verkocht). Aan deze materie zijn nogal juridische aspecten verbonden. Zodra een nadere beslissing is genomen, wordt u hierover geïnformeerd.

Het bestuur

Voor weinig geld, veel materiaal?

Een half jaar geleden heb ik op een veiling schriftelijk een bod van f 50,- gedaan op een doos klassiek Spanje met veel duplicaten. In deze doos bleken honderden zegels voor te komen van zegel Ed.nr. 219; 15 Ct. castanea violetta. De kwaliteit was divers. Veel zegels hadden gebreken. Toch bleken bij nadere bestudering van de goede zegels allerlei afwijkingen en kleurverschillen, afstempelingen etc. voor te komen. Van ± 180 zegels van deze uitgifte heb ik een verzameling aangelegd m.b.t. afwijkingen, afstempelingen etc. Enige voorbeelden wil ik hierna beschrijven.

1

Datum-/nummerstempels, waar het nummer aangeeft in welke plaats/stad deze zegel is afgestempeld. Voorbeeld nummer 10 = Burgos, nummer 22 = San Sebastian.

Uit deze doos heb ik nummer 1 tot en met 50 bijna compleet uitgehaald. Helaas ben ik er tot nu toe niet helemaal achter welk nummer bij welke plaats hoort. Gaarne uw medewerking!

2

Afgebroken kaderlijn boven 'Comunicaciones'.

Normaal moet deze lijn ononderbroken duidelijk doorlopen. Bij diverse zegels heeft deze kaderlijn een duidelijke breuk. In mijn verzameling zitten zegels waar de kaderlijn boven bijna alle letters een duidelijke onderbreking vormt. Zelfs zegels waar op 2 tot 3 plaatsen de kaderlijn een onderbreking vormt komen voor.

3

De aanduiding 'Julia' onder in de hals.

In veel zegels is deze aanduiding gebrekkig. Voorbeeld :

Jucia; Jolia; Juua; Juli; Juda.

Op enige zegels komt deze aanduiding in zijn geheel niet voor.

4

Centrering.

Naast de niet geheel gecentreerde zegels komen exemplaren voor, waarvan de waarde-aanduiding boven de zegel voorkomt. Een enkele zegel komt voor met geheel geen waarde-aanduiding.

5

Zegelmaat.

Normaal is de breedte 20 mm. Naast deze zegelmaat bezit ik enige zegels met de maat 18 mm en 23 mm.

6

Kleurverschil.

De kleuren lopen uiteen van roodbruin, via bruin naar donkerbruin.

7

Stempels.

Naast de datum-/nummerstempels komen treinstempels, blauwe-, paarse- en puntstempels voor. Ook enige afwijkende stempeltypen komen voor die ik helaas niet heb kunnen achterhalen.

Naast bovengenoemde beschrijvingen komen veel zegels voor met allerlei afwijkingen. Zoals : letters die niet volledig gesloten zijn; witte vlekken in het zegelbeeld; (sier)ornamenten, die niet gesloten zijn; etc. etc.

Ik kan mij voorstellen dat u na het lezen van dit artikeltje, dat het bij u gaat duizelen. Met dit artikel wil ik echter aangeven dat u soms voor weinig geld een hele leuke verzameling kunt opzetten, waaraan u avonden plezier kunt overhouden.

Nico Beek

IBERIA IN CYBERSPACE

Een toenemend aantal leden maakt in zijn vrije tijd thuis gebruik van een PC en is actief bezig met de filatelie op Internet. Het Internet is voor veel doeleinden goed bruikbaar in onze hobby: om informatie te verkrijgen en kennis te vergaren, het laatste postzegelnieuws te lezen, om filatelistische artikelen te bestellen, om veilingcatalogi van handelaren in te zien, etc. etc.

In dit korte artikel wil ik u graag attent maken op een aantal interessante websites waar u terecht kunt en/of waarvandaan u surfend en browsend verder kunt gaan. Ik poog niet u een compleet overzicht te geven, want ten eerste veranderen de sites regelmatig en ten tweede zijn er veel te veel. Desalniettemin hoop ik u met een selectie van een aantal adressen op het goede spoor te zetten. Ik deel de adressen in in de categorieën 'Algemeen', 'Spanje' en 'Portugal'. Indien leden andere adressen van imprtantie kennen waarvan verwacht wordt dat deze voor anderen ook interessant kunnen zijn, dan kunnen die aan mij worden doorgegeven zodat ik hieraan in de toekomst nog eens aandacht kan schenken.

Algemeen:

Als u gaat browsen zijn de volgende steekwoorden genoeg om u op het goede spoor te zetten: 'postzegel', 'briefmarke', 'timbre', 'stamp', 'philately', 'stamp dealers', 'stamp collectors', etc, maar natuurlijk ook meer gericht door specifieke namen die u kent van veilinghuizen, handelaren, etc. op te geven. Enkele voorbeelden:

<http://www.nvph.nl> dit is de officiële website van de NVPH met informatie over leden, activiteiten, diensten en producten.

<http://www.stamptraderlist.dk> dit is een algemene site die als opstap kan dienst doen naar o.a Spaanse sites en vele honderden elders.

<http://philatelists.com> idem, erg Amerikaans georiënteerd.

<http://www.yvert-et-tellier.fr> dit is de site van Yvert & Tellier

<http://www.stangib.com> idem, maar nu van Stanley Gibbons

<http://members.aol.com/perfins/perfclub.htm> dit is de site voor de 'geperforeerden' onder ons.

<http://www.netcollection.com> dit is een goede opstap naar veel, ca. 500 sites.

Spanje:

Als u gaat browsen zijn de volgende steekwoorden van belang: sellos, filatelia, correos, stamps. Enkele voorbeelden:

<http://www.metabusca.com> dit is een algemene browser. Type (bijvoorbeeld) 'sellos' en druk op 'buscar' en er komt een scale van sites tevoorschijn die de meeste filatelistische winkels in Spanje bevat, maar ook van andere Spaantalige gebieden.

<http://www.correos.es> dit is de officiële site van de Spaanse PTT. Hier vindt u o.a. gegevens over hun diensten, incl. de filatelistische dienst en over het Museo postal in Madrid.

<http://www.graus.com> Graus is één van de officiële keurmeesters van Spanje en heeft zijn eigen zaak. Op de site ziet u o.m. fraaie afbeeldingen van zegels en enige uitleg hoe u valse postzegels kunt herkennen.

<http://www.alaiz.com/index.htm> de site van Laiz te Madrid met o.a. gegevens over de veilingen.

<http://www.cambrabcn.es/fillach> de site van Llach in Barcelona.

<http://www.domfil.valser.es> de site van fabrikant Domfil (reclame, tematische albums, etc).

<http://www.afinsa.com> dit is de site van Afinsa in Madrid; u vindt er informatie over de winkel, het bestellen van prijslijsten, veiling catalogi, literatuur, catalogi, etc.

<http://www.philat.com/cpsa> dit is de site van de Cubaanse vereniging in Florida, USA. Via 'bibliography' en 'table of contents' vindt u alleen al meer dan 2.500 boektitels over de Cubaanse filatelie (waarvan copieën besteld kunnen worden).

Portugal:

Als u gaat browsen zijn de volgende steekwoorden van belang: selos, filatelia, correios, stamps. Enkele voorbeelden:

<http://www.ctt.pt> dit is de officiële site van de Portugese PTT. U vindt hier o.a. nieuwtjes, het uitgifteprogramma, bijzonderheden, foto's, verhalen, adressen en gegevens over de Portugese Filatelistische Dienst.

<http://leiloespdias.pt> deze site is van de vooraanstaande handelaar Paulo Dias in Lissabon en toont o.m. een aantal kavels van de vorige en de komende veiling (zie ook de advertentie op de achterzijde).

<http://www.caleida.pt/filatelia/> dit is een goed algemene opstap naar Portugese filatelistische sites.

<http://www.afinsa.pt> de site van Afinsa in Lissabon.

<http://www.a2z.pt/projecto1.htm> dit is een goede opstap naar producten en Portugese sites.

Uw suggesties en bevindingen zien wij graag tegemoet op javborg@ibmail.nl

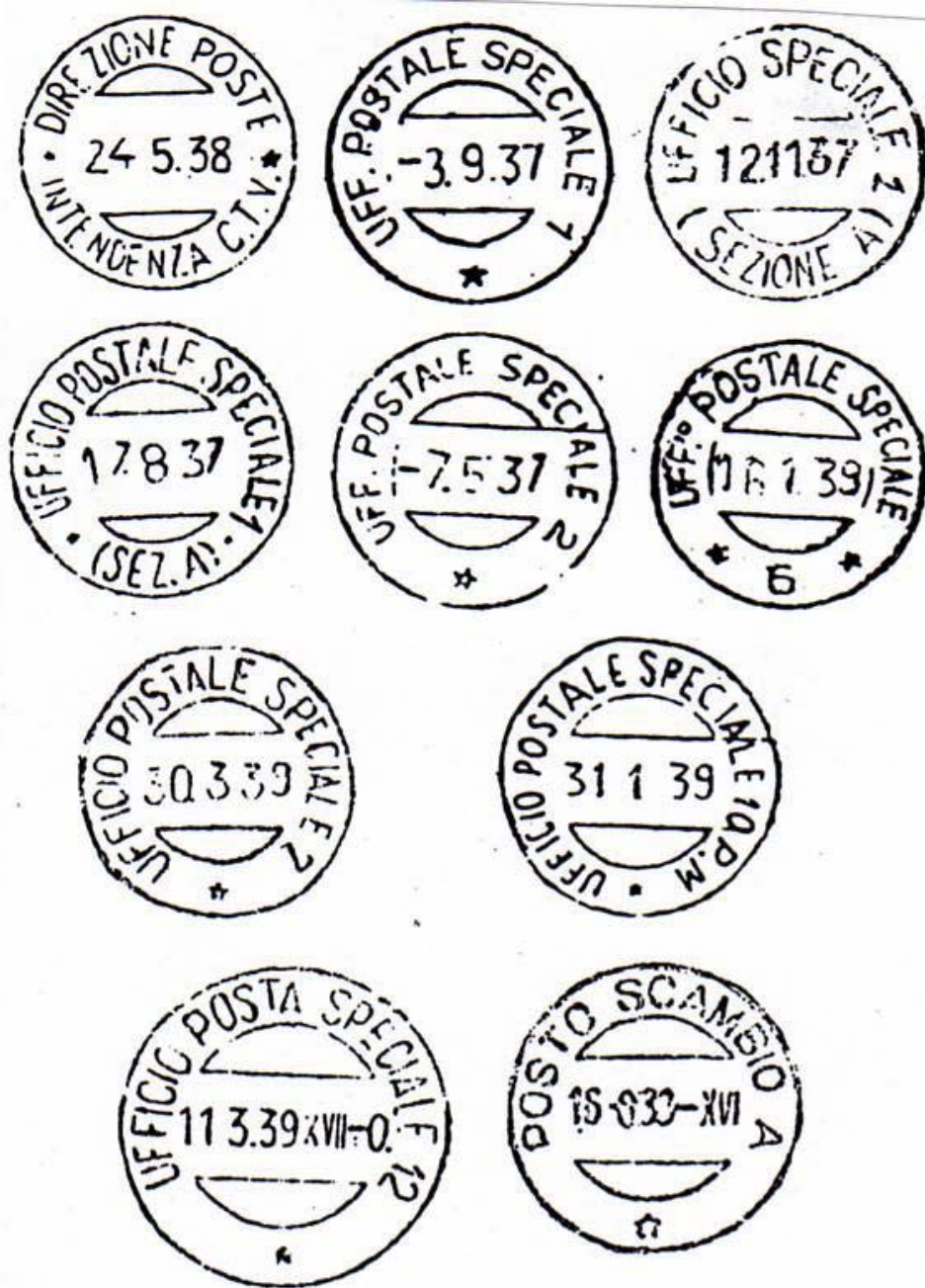
Hans Vinkenborg

Buitenlandse strijders bij de Nationalisten (2)

Omdat het voornaamste doel de studie van de Postale Geschiedenis van de Spaanse Burgeroorlog is, zullen wij nu behandelen de organisatie van de militaire post voor de Italiaanse strijders. Het is altijd nuttig gebruik te maken van het leerzame werk van de goede specialisten op dit gebied. M.Cadioli heeft in het tijdschrift "Italiaanse Filatelie" zeer goede artikelen gepubliceerd over dit thema. Virgilio Lunardon heeft geschreven in de Filatelistische Revue van Italië over De "Speciale Post 500". Generaal Consoli schreef in "Het Filatelistisch Bulletin van Italië" een artikel "Postale Stempels in de Spaanse oorlog". Wij putten uit de kennis van deze schrijvers, uit een land dat zoveel belangstelling heeft gehad voor de militaire post en in het bijzonder voor de Spaanse oorlog voor een aantal feiten, die, samen met wat wij zelf weten van de stempels van onze collectie, een kort résumé van de meest interessante facetten mogelijk maakt.

De organisatie van de militaire post voor de Italiaanse vrijwilligers in Spanje begint bij de vorming van de z.g. "Speciale Post 500" Deze organisatie onder leiding van kolonel A.Cattaneo trachtte de correspondentie van de legionairs aan hun familie en omgekeerd zo goed mogelijk te doen overkomen. Daarvoor worden er 12 hoofdkantoren opgericht "Speciale Post". Voorts 5 wisselkantoren, 3 mobiele kantoren naast de Directie der Posterijen en de intendance van het C.T.V., allen gevestigd op Spaans grondgebied. In Genua is er een speciaal kantoor voor pakketten voor de strijders. Al de genoemde kantoren gebruiken stempels met centrale dwarsbalk voor de verwisselbare datum met verschillende tekst. Er werd zwarte inkt gebruikt en alleen bij wijze van uitzondering violette. Andere lineaire stempels zijn voor de aangetekende post met hoofdletters in een enkele regel met uitzondering van "Speciale Post Sectie A" met kleine letters op 2 regels.

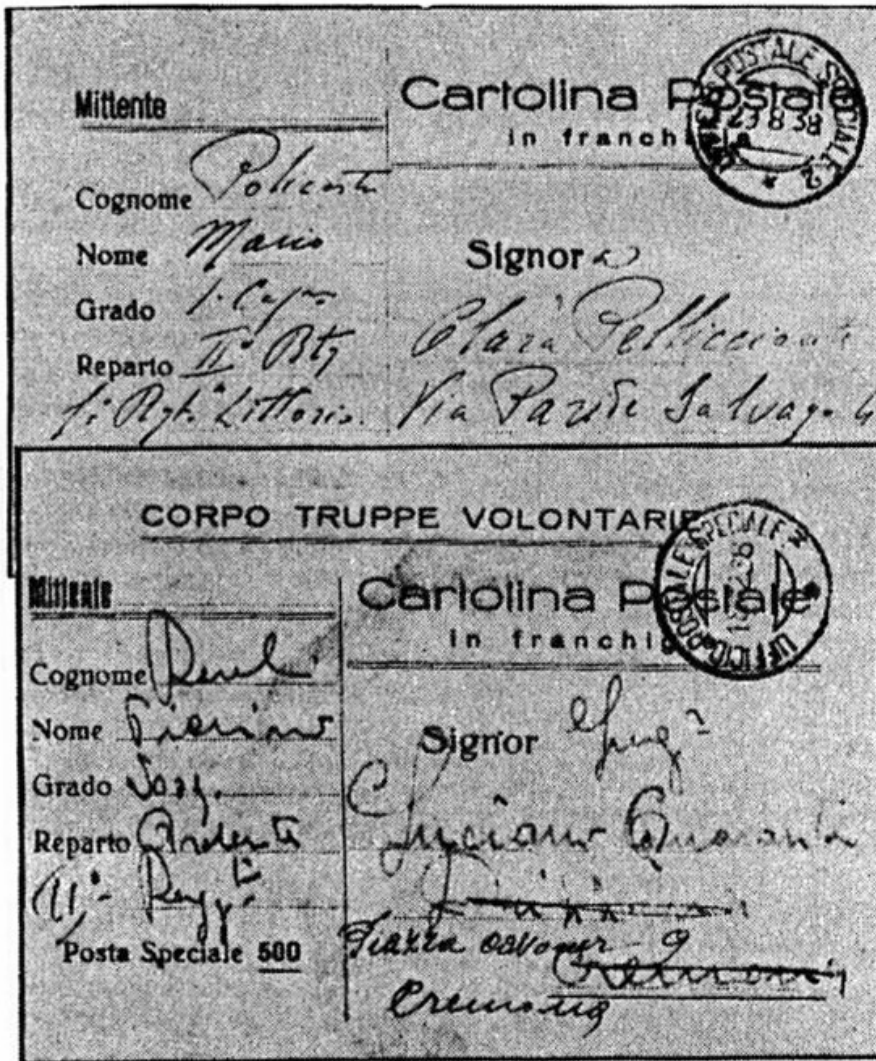
De strijders gebruikten voor de frankering in omloop zijnde Italiaanse zegels, hoewel in principe de z.g. gemengde frankeringen met Spaanse zegels of met alleen Spaanse zegels was toegestaan. Er werden briefkaarten met portvrijdom gedrukt voor de leden van het C.T.V. Er bestaan verschillende types kaarten te herkennen door hun afmetingen en tekst. Onder meer één met in drie regels "Speciale Post 500-Napels-Concentratie". Een andere "Briefkaart met Portvrijdom" in 2 regels. Voorts met "Korps Vrijwilligers-troepen-briefkaart met Portvrijdom" eveneens op 2 regels. Er zijn nog andere types met vermelding van de eenheid die ze gebruikt met patriottische

Voorbeelden van enkele dagstempels van de Italiaanse veldpost

teksten of aandenken aan een of ander gedenkwaardig feit, sommige met Spaanse tekst.

Terugkomende op de stempels die door de verschillende "Speciale Posten" werden gebruikt moet opgemerkt worden dat ze allemaal lange tijd in Spanje werden gebruikt, doch niet allen met gelijke of analoge intensiviteit. Deze kantoren hadden nl. niet allen dezelfde bevoegdheid of belangrijkheid. Sommige beschikten over andere ernaast gelegen kantoren met een ander

stempel. De meest zeldzame zijn die van de wisselkantoren. De specialisten, die het thema uitgebreid bestudeerd hebben, zijn tot de conclusie gekomen, dat er geen unieke types stempels bestaan voor ieder van de verschillende kantoren. Er zijn talrijke ondertypes met duidelijke verschillen. Dit maakt de verzameling ervan in de Postale Geschiedenis van dat tijdperk bijzonder aantrekkelijk.

Portvrije briefkaarten waren er in diverse uitvoeringen.

De verschillen in de stempels betreffen de afmetingen van de cirkels, de maat van de dwarsbalken en halve manen, de plaatsing van de letters, enz. De details van al deze verschillende types kunnen bestudeerd worden in het werk van M.Cadioli hiervoor genoemd.

Een van de meest zeldzame stempels draagt de tekst "Speciale Dienst M.I.S.". Dit werd gebruikt door de Militaire Missie van Italië in Spanje, waarvan eerder gesproken is. De meest voorkomende nummers van de postkantoren zijn die, gebruikt door eenheden van het C.T.V. hierna vermeld.

U.P.S. 3 betreft de divisie Asalto (Stoottroepen) "Littorio"

U.P.S. 4 de "Llamas Negras"

U.P.S. 5 de "23e maart",

U.P.S. 6 de "Flechas Azules",

U.P.S. 7 de Zuidelijke basis van het C.T.V.

U.P.S. 8 de "Flechas Negras".

Om deze aantekeningen over de Italiaanse post in Spanje te beëindigen sommen wij de nummers op die door de Nationale Militaire Post aan de eenheden van het legioen werden toegewezen. Van de 99 nummers met de tekst in een rond stempel "Mobiele Postbrigade-Veldpost . . ." werden door de Italianen gebruikt:

- No. 22 "C.T.V.",
- No. 24 "Division Flechas Negras",
- No. 25 1e Division C.T.V. (Flechas Verdes)",
- No. 26 "Division Flechas Azules",
- No. 27 "Division C.T.V. (Littorio)"
- No. 29 "3e Division C.T.V. (Division de Flechas)"

Briefkaart van Burgo de Osma (Soria) d.d. 11/4/37 naar Italië met stempel "Lichte tanks 2e Compagnie"

Briefkaart naar Rome d.d. 29/12/38 met tekst: "Divisie 23 Maart Francisci" emt afbeeldingen van lictoren en fasces,

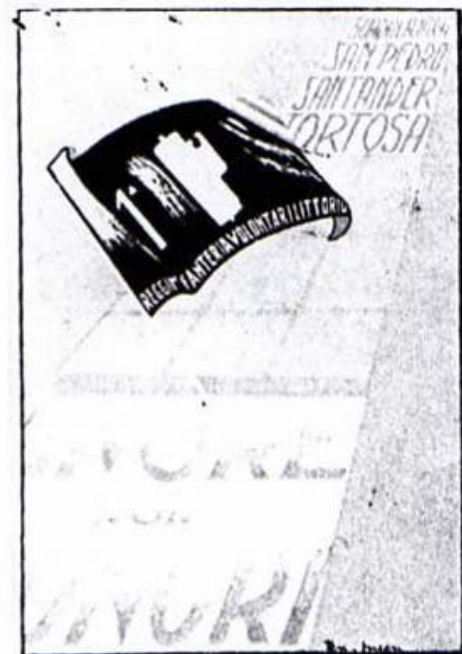
Brief van het front te Somosierra naar Cestona (Biskaje). Stempel van het "lichte artillerieregiment No. 4 - 4e groep Legionnaires - Commando.

Achterzijde van een briefkaart met de samenstelling van de Divisie 23 Maart

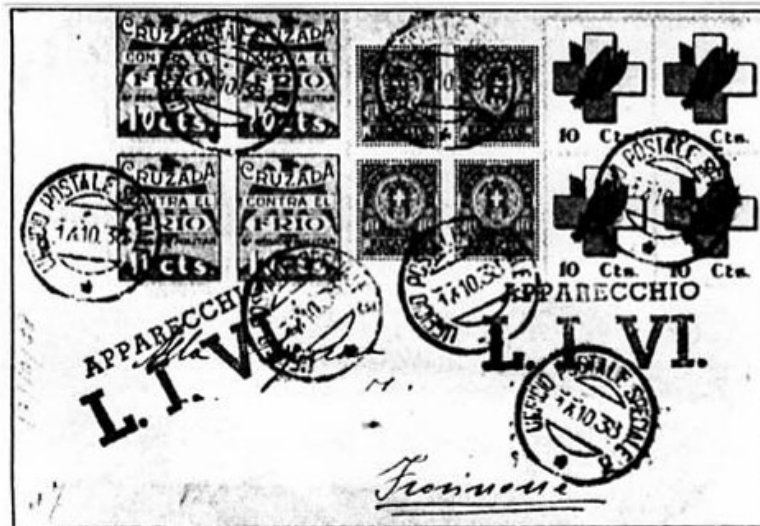
Briefkaart naar Italië d.d. 23/4/38 uitgegeven door het 2e regiment vrijwillige legionnaires Littorio met militaire gegevens

Achterzijde briefkaart met vermelding van de plaatsen waar de eenheid aan acties heeft deelgenomen

Briefkaart naar Genua d.d. 13/4/39 van speciaal postkantoor 9 en Commandogroep "Carristi OMS"

Brief naar Italië d.d. Stempel van speciaal postkantoor 3, Voorts het stempel "Appareccgio L.I. VI." van de 1e compagnie tanks.

De Duitsers

Na het résumé, dat wij gemaakt hebben van de activiteiten van de Italiaanse strijdkrachten en hun post in Spanje gaan wij nu over naar een andere buitenlandse interventie ten gunste van de Nationale Regering. Het gaat hier om de Duitse strijdmacht. Wij hebben al eerder gezien, dat de eerste stappen die genomen werden om Hitler hulp te vragen, afkomstig waren van de afgezanten van generaal Franco, Bernhardt en kapitein Arranz.

Ongetwijfeld werd Hitler door Goering en admiraal Canaris onder pressie gezet een gunstige beslissing te nemen, gezien de berichten dat Frankrijk hulp verleend had aan de Republikeinse Regering met wapens en vliegtuigen. Daarom besloot hij Ju 52 bommenwerpers naar Marokko over te vliegen, een aantal van hetzelfde type te verschepen en een groep van 6 jagers He 51 te leveren. Met de uitvoering van deze order werden belast de generaals Milch en Wilberg, waarbij laatstgenoemde het bevel op zich nam van de operatie met de codenaam "Vuurwerk".

Aan het leger van Franco werden toegewezen 20 Ju 52, waarvan er 9 met complete bemanning werden overgevlogen van Dessau naar Tetuan. De overige 11 werden gedemonteerd en verpakt van Dessau naar Hamburg verzonden, om daar te worden ingeladen. Voorts werden gezonden luchtafweergeschut 200 mm, anti-gas materiaal, communicatiemiddelen en de benodigde onderdelen. Het personeel werd gerecruteerd uit vrijwilligers van de luchtmachtcommando's in Dortmund en Döberitz en eskadrilles van Merseburg, Gotha en Ansbach. Er werden 91 mannen uitgekozen die over zee reisden. De expeditie stond onder bevel van majoor von Scheele. Voor hun vertrek, de 27e juli leest generaal Wilberg een telegram van Hitler voor met de volgende tekst : "Führer heeft besloten volk te helpen toestand wanhopig en verlossing van bolsjewisme door Duitse hulp. Internationale overeenkomsten maken open hulp onmogelijk. Daarom heimelijke hulpactie" De expeditie komt 5 augustus in Cadiz aan in het schip "Usaramo". In kisten gemerkt "meubilair" worden ontscheept de 11 Ju 52, 6 He 51, het luchtafweergeschut en ander materieel. Tussen de 3e en de 15e van deze maand komen in Tetuan de Ju 52 aan, die direct overgevlogen werden.

Midden augustus zijn er reeds 15 machines beschikbaar. Een ervan landt bij vergissing op het vliegveld van Madrid op de 8e. Na het bemerken van de vergissing kan het onmiddellijk weer opstijgen, doch moet weer landen op een vliegveld bij Badajoz. Het wordt door de Republikeinse Regering in beslag genomen, die ook de bemanning aanhoudt. Er waren Duitse protesten, die aangaven dat het een commercieel vliegtuig betrof dat onderdanen van zijn land moest evacuëren. Door bemiddeling van de Franse regering worden de piloten bevrijd, doch het vliegtuig wordt niet vrijgegeven. Dit werd later vernield als gevolg van een bombardement. Veel gegevens van de Duitse interventie kunnen gevonden worden in de uitgebreide bibliografie die beschikbaar is. Een bijzonder goed werk is dat van Peter Elstob "Het Kondorlegioen. Spanje 1936-1939" (1973) waaruit wij veel gegevens putten voor dit artikel. Zo weten wij, dat na de aankomst van de expeditie overzee deze in Sevilla georganiseerd werd. De officieren werden gehuisvest in het hotel Cristina en er werden de volgende eenheden gevormd :

- a) Transportgroep met 11 Ju 52 onder bevel van von Moreau met basis in Tetuan.
- b) Groep bommenwerpers met 9 Ju 52 met Spaanse bemanning en de Duitse instructeur kapitein Henke met basis in Tablada.

- c) Groep jagers met 6 He 51 eveneens in Tablada met Spaanse piloten en de Duitse instructeur von Houvald.
- d) Luchtafweergroep met gemengd Duits en Spaans personeel.
- e) Beschermingstroepen ,bestaande uit een klein infanterieonderdeel onder bevel van luitenant Eberhard.

Tot eind oktober heeft Duitsland alleen vliegtuigen geleverd aan de Nationale Luchtmacht. Maar gezien de moeilijkheden die de bij Madrid aangekomen troepen hebben, bericht admiraal Canaris aan generaal Franco dat Hitler besloten heeft geen hulp meer te verlenen tenzij de gevoerde tactiek wordt gewijzigd en aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a) Dat alle Duitse eenheden in naam aan het Duitse opperbevel ondergeschikt zijn.
- b) Dat alle piloten, luchtafweergeschut en andere Duitse specialisten deel gaan uitmaken van een Duits korps in Spanje.
- c) Dat als primair objectief wordt beschouwd het bombardement van havens, waar de Sovjet aanvoer in Spanje aankomt.

Op de 6e en 7e november arriveren in Cadiz 6.500 Duitse strijders onder bevel van generaal von Speerle en kolonel von Richthofen als chef van de Generale Staf, met vier eskadrilles van ieder 12 Ju-52, vier He-51, één watervliegtuig He-56 en één He-60 en één He-46 voor de samenwerking met het landleger. Voorts luchtafweergeschut 88 mm, tot dusver de meest doeltreffende met een capaciteit van 15 schoten per minuut en een maximum bereik van 11.000 m en antitankgeschut van 37 mm. Onder de hulpstroepen bevinden zich secties zoeklichten, verbindingstroepen, luchtverkenningseenheden, ambulances, enz.

Later voegt zich hierbij verschillend personeel voor de tanks, zo'n 170 vrijwilligers. De soldaten ontvangen een soldij van een 500 mark per maand, de korporaals en sergeants een 700 mark. De gepantserde eenheden staan onder bevel van kolonel von Thoma, die later in de 2e Wereldoorlog een van de meest vooraanstaande "Panzer" generaals zal zijn. Het gehele Duitse korps, de luchtmacht en de tanks krijgt de algemene naam "Kondor Legioen".

Het verschijnen aan de Republikeinse zijde van de Burgeroorlog van verschillende types Sovjetvliegtuigen is wat het Duitse commando heeft doen besluiten het Kondor-Legioen met het meest moderne materiaal van het moment uit te rusten. In Spanje worden veel experimentele modellen vliegtuigen getest. Het korps piloten leert veel. Goering zal later zeggen "In Spanje werd de Duitse luchtmacht op de proef gesteld en de doeltreffendheid van zijn wapens getest. Bij het vliegend personeel werd voortdurend geroteerd in verband met de leertijd". Zij, die later naam kregen in de 2e Wereldoorlog hebben als piloot in Spanje gediend. B.v. Mölders met 14 neergeschoten vliegtuigen; Adolf Galland, Walter Oesau met 8; Herbert Ihlefeld ook met 8; Schlichting, Gunther Lutzow, en anderen.

Bij de campagne in het Noorden doen zich twee voorvallen voor waarbij het Kondor Legioen de hoofdrol speelt. Het zijn de bombardementen van Durango en Guernica, deze laatste op 26/4/37. Met meer dan 200 doden en Guernica vrijwel verwoest, lokt dit grote verontwaardiging uit, waarvan de Republikeinse propaganda sterk gebruik maakt. Geïnspireerd door het bombardement schildert Picasso dit voor het Spaanse paviljoen van de tentoonstelling in Parijs. Er was geen toestemming van het Hoofdkwartier van Franco voor dit bombardement. De volle verantwoordelijkheid rust bij het commando van het Kondor Legioen.

Na de operaties van Santander en Asturië en de slagen bij Brunete en Teruel is het Kondor Legioen aanzienlijk verzwakt. Enige reconstructies vinden plaats bij de slagen aan de Ebro en Catalonië, met generaal von Richthofen als bevelvoerder in de laatste gevechten. De oorlog eindigt op 1/4/39 en op 21/5 d.a.v. paraderen in Leon een 6.000 vrijwilligers bij een afscheidsdéfilé. Goering ontvangt hen in Hamburg en later, 6 juni in Berlijn. Hitler woont een ander défilé bij, deze keer met 14.000 vrijtrilligers, die in de loop van de oorlog op roterende basis deel uitmaakten van het Kondor Legioen.

De postdienst van de Duitse strijders in Spanje geschiedt buitengewoon voorzichtig. De Duitse Regering wenst niet dat de aanwezigheid van zijn vrijwilligers in het Nationale leger bekend raakt. Wij kunnen de post van en aan het Kondor Legioen als volgt samenvatten:

Kondorlegioenpost uit Spanje

- a) Open enveloppe met adres van de geadresseerde en soms de achternaam van de afzender op de plaats bestemd voor de postzegel, worden ingeleverd bij de postman van de eenheid.
- b) De enveloppen worden per **speciale bode** naar de Duitse ambassade in Sevilla.
- c) Per diplomatiek valies naar Berlijn.
- d) In Berlijn worden de brieven gecensureerd.
- e) De enveloppen worden gesloten. Op de achterklep in rood éénregelig datumlangstempel.
- f) De brief krijgt een postzegel (Hindenburg 12 pf)
- g) De brief wordt ter stempeling en verzending aan geadresseerde afgeleverd op het postkantoor "Berlijn NW 7!"

Post uit Duitsland naar Kondorlegioen

- a) De afzender stuurt de gesloten enveloppe naar de postus van MAX WINKLER Berlijn-W3 "•"
- b) Dat is een postbus van het Oberkommando van de Wehrmacht. De brieven worden geopend, gecensureerd en in een nieuwe enveloppe voorzien van persoonsnaam en onderdeel per diplomatieke koerier gestuurd naar Sevilla.

- c) Daar wordt de post uitgesplitst en verder verzonden naar de Duitse onderdelen, ter uitdeling aan de betreffende militair

Ten slotte merken wij nog op dat alle brieven van en aan Kondor-Legioenmilitairen bijzonder zeldzaam zijn. en de identificatie ervan is bijzonder moeilijk, zoals te begrijpen valt uit het hiervoor vermelde.

Portugezen

Portugal was ook een van de landen, die hulp verleenden - tot op zekere hoogte - aan de Nationale Regering. Er werd deel genomen door vrijwilligers, alhoewel op zeer kleine schaal. Er werd getracht met deze vrijwilligers een sectie van het "Portugese Legioen" op te richten, de z.g. "Viriatos", een denkbeeld van generaal Raúl Esteves' en kapitein Botelho Moniz leider van de Portugese Radioclub, maar de Regering van Oliveira Salazar gaf hiertoe, gezien de internationale toestand, geen toestemming. Hoe dan ook, werden er in Portugal groepen vrijwilligers gerecruteerd niet meer dan 3.000, die in het Legioen werden opgenomen, voornamelijk in de 16e, 17e en 18e vendels. Bij deze eenheden was het een regel van het Nationale commando dat, wanneer het percentage Portugezen 50 bereikte, de overigen bij andere eenheden ingedeeld werden om de indruk te vermijden dat deze eenheden als vendels van een enkel buitenlands land zouden fungeren. Verhoudingsgewijs waren het de Portugezen onder de buitenlanders, die de zwaarste verliezen leden. Totaal waren dit 627 officieren en legionnaires. Het waren goede strijders• hoewel er zich in het begin onder de gerecruteerden veel deserties voordeden en ook velen overliepen. Wat betreft de post van deze vrijwilligers kennen wij geen bijzondere kenmerkende stempels. Hun correspondentie moet gezocht worden onder die van de Spaanse eenheden ' waar ze deel van uitmaakten• zoals de reeds genoemde vendels van het Legioen of de Portugese Mikitaire Missie in Spanje, genoemd door Colas.

Ieren

Een ander land, dat met zijn vrijwilligers trachtte bij te dragen aan de overwinning van Nationaal Spanje is Ierland. Onder bevel van kolonel O'Duffi werd begin 1937 gevormd het z.g. 15e vendel van het Legioen. Al spoedig verviel dit nummer en werd de naam "Katholiek Iers Vendel". Dit nam slechts één keer aan een militaire operatie deel en wel in Ciempozuelos. Na enkele maanden op non-actief in de achterhoede van het front bij Madrid werden de 600 manschappen gerepatrieerd.

Fransen

Enkele Fransen, monarchisten of tegenstanders van de Volksfrontregering van hun land namen eveneens aan de Spaanse oorlog deel. Er is gezegd,

dat ze een vendel vormden, het z.g. "Jeanne d'Arc" maar in werkelijk was dit niet zo. Alleen is bekend de aanwezigheid van een 150 Fransen in Spaanse eenheden van het Legioen en sommigen in Requeté-bataillons, zoals Oriamendi, El Alcázar, Montserrat. Sommige schrijvers berekenen deze Franse troepen op 300 tot 800. Het eerst genoemde aantal komt vermoedelijk de waarheid het meest nabij.

Roemenen

Ook uit Roemenië kwamen vrijwilligers om met het leger van Franco te strijden. Bekend is de aanwezigheid in het 6e vendel van het Legioen van 7 leden van de "IJzeren Garde" van dat land geleid door Cornelio Codreanu. Zij namen allen, in de 21e compagnie van dit vendel deel aan de strijd in Majadahonda op 4, 5 en 6 januari 1937 aan het front bij Madrid. De Roemenen Ian Motza en Vasile Marin, die een mitrailleur bedienden kwamen bij een andere actie op de 13e in de strijd om. De Roemeense Regering gaf ter herinnering aan deze gevallen in 1940 twee postzegels uit, nummers 642 en 643 van de Franse Yvert catalogus.

Andere buitenlanders

In geïsoleerde vorm is de aanwezigheid geconstateerd van nog veel andere buitenlandse onderdanen in het Nationale Leger. Er waren wat Zuid-Amerikanen, Argentijnen, Mexicanen en Peruanen en eveneens Wit-Russen. Van hen is de aanwezigheid van een kleine groep bekend, die in Maart 1937 in Molina de Aragon aankwam onder bevel van de voormalige Tsaristische kolonel Nicolai Bolin. Vrijwel al deze Russen werden ingelijfd bij de Requeté-bataillons, waarin zij grote moed toonden, enkelen sneuvelden. Zij die militaire rangen bekleedden, kregen lagere rangen in hun nieuwe bestemming. Zo werd kolonel Bolin vaandrig bij de Requetés; kapitein Rachewsky sergeant bij het bataillon Numancia, enz. Er waren ook Tsaristische militairen van hoge rang zoals de artilleriegeneraal Anatoli Fok van 60 jaar bij het bataillon Zumalacárregui, die er de voorkeur aan gaf zelfmoord te plegen liever dan gevangen te raken op 27/8/37 in Quinto del Ebro.

Van alles wat vermeld is in dit artikel over de acties van buitenlandse strijders in het leger van Franco gedurende de Burgeroorlog en van het functioneren van hun post recapituleren wij nu het fundamentele van dit laatste punt.

1) De militaire post van het Italiaanse C.T.V. is perfect bestudeerd. De poststempels op de correspondentie stellen ons in staat deze te classificeren, de herkomst vast te stellen alsmede onderzoek in te stellen naar mogelijke variëteiten in het model.

2) De post van het Kondor Legioen, die met grote omzichtigheid werd verzonden is wat betreft verzending en distributie eveneens bekend. tot het

gebruik van de herdenkingsstempels van Hamburg en Berlijn, gemaakt ter gelegenheid van de repatriëring van de manschappen naar Duitsland is de correspondentie van de vrijwilligers zeer moeilijk te herkennen en van grote zeldzaamheid.

3) Er bestaat geen enkel gegeven over mogelijke administratieve- of poststempels, die strijders van andere nationaliteiten of hun eenheden identificeren. Daar deze vrijwilligers dienst deden in Spaanse eenheden van het Legioen of Requeté-bataillons, moet aan de stempels van deze eenheden gerefereerd worden, wanneer getracht wordt de vrijwilligers te plaatsen. Natuurlijk zal het mogelijk zijn te identificeren, wanneer het adres of gegevens van de afzender bekend zijn, die overeenkomen met een buitenlandse nationaliteit.

Verder hebben wij niets op te merken over de buitenlandse vrijwilligers in Nationaal Spanje en hun post.

Manuel Vazquez Enciso

Correspondentie-/ruiladres in Portugal

Onlangs hebben wij een brief ontvangen van de heer **F.M. Alves da Silva** uit Portugal met het verzoek zijn oproep in ons blad te plaatsen voor een correspondentie-/ruiladres.

Zijn adres luidt:

Av. Columbano B. Pinheiro, 57 - 5.º D
1070 - 061 LISBOA
Portugal

Hij zoekt gebruikt Nederland en hij wil ruilen met Portugal, inclusief de koloniën en Brazilië.

De kwaliteit moet goed zijn en het ruilen gaat op basis van de Yvert of de Michel catalogus.

Correspondentie in het Engels of Portugees.